

27.06.23

Fair Practice

Tværkunstnerisk indsats undersøger svanemærke for kunst og kultur

Kan en værdifokuseret tilgang til arbejdsforhold bane vej for en mere bæredygtig kulturbranche i Danmark? Med inspiration i The Fair Practice Code, et kulturens svanemærke udviklet i Holland, vil Dansk Komponistforening og UKK – Organisation for Kunstnere, Kuratorer og Kunstformidlere i et nyt fælles projekt facilitere samtaler på tværs af kunst- og kulturbranchen for at undersøge modellens muligheder i Danmark.

Den første Fair Practice Kultur-workshop fandt sted d. 2 juni på Statens Værksteder for Kunst med deltagelse af 50 kunstnere og kulturaktører inden for musik, billedkunst, design, scenekunst, film og litteratur. Gennem oplæg, diskussioner og workshops og med afsæt i konkrete erfaringer fra Holland diskuterede deltagerne, hvad rimelige vilkår er, og hvilke muligheder og udfordringer der er ved certificering som metode.

Der var stort fokus på temaerne bæredygtighed (grøn, tidsmæssig, økonomisk og social), mangfoldighed (inklusion, repræsentation, bias, privilegier mv.) og trivsel (mental trivsel og vilkår og sikkerhed ift. løn, dagpenge, barsel og pension). Men deltagerne dykkede også ned i temaerne etik, gennemsigtighed, diskurs, organisering, politiske strategier, medier og ophavsret, ligesom navnet, processen frem, mulige udfordringer og implementering blev vendt.

Projektet Fair Practice Kultur vil skabe engagement og interesse omkring mulighederne for en ny værdifokuseret model i Danmark og undersøge, om tankegangen resonerer i branchen. Projektet består af tre dele: workshops og samtaler, en rapport og en høring i Folketinget. Herigennem vil aktørerne bag indsamle og dele viden og vinkler på, hvad "fair practice" – rimelige vilkår – er for både arbejdstagere, arbejdsgivere, institutioner og freelancere. Samtalerne skal generere anbefalinger til, hvordan en dansk version af fair practice kan udmøntes og være et blandt flere redskaber til at skabe en mere bæredygtig kulturbranche.

De næste samtaler finder sted i august og september, heraf en panelsamtale på Kulturmødet Mors den 24.08. kl.15.30 – 16.30.

Baggrunden for initiativet

Arbejdsforholdene for kunstnere og kulturaktører er usikre og lønningerne er for lave. Det har vi vidst i lang tid, men corona-krisen tydeliggjorde behovet for at skabe bedre og tryggere arbejdsvilkår, rimelig betaling og mere transparente arbejdsstrukturer.

Undersøgelser som Dataundersøgelse om professionelle kunstners indtjening under coronakrisen (2022), Arbejdsforhold for musikere og komponister i Danmark (2020) og Billedkunstens Økonomiske Rum (2018), dokumenterer og underbygger oplevelsen af en usikker branche med konkrete tal og cases, og efterlader ingen tvivl om at der er brug for handling – både politisk og på tværs af kulturbranchen.

En konkret og inspirerende model for at skabe en mere bæredygtig kulturbranche, er den hollandske Fair Practice Code. Den er baseret på fem værdier og principper; solidaritet, transparens, tillid, diversitet og bæredygtighed. Modellen har den hollandske kulturbranche i fællesskab defineret, og siden 2016 har statsstøttede kulturinstitutioner skulle leve op til koden for at få støtte til drift og aktiviteter.

Fair practice i Danmark?

Fair Practice er en international bevægelse, som vi bør være en del af. Modellens hensigt er at forene arbejdsvilkår og policies/værdier tilpasset kunstområdernes særlige præmisser. Den har potentiale til at forbedre arbejdsvilkårene for den danske kunst- og kulturbranche ved at være et konkret forpligtende redskab. Den kan være med til at gøre arbejdsmiljøstrukturer mere gennemsigtige og dermed gøre det lettere at tale et fælles sprog på tværs af branchen.

Projektet er generøst støttet af Bikubenfonden, Augustinus Fonden, Dansk Komponistforening/Koda Kultur og UKK.

Kontakt:

Maj Horn/UKK:

+45 26828707

fairpractice@ukk.community

Sine Tofte Hannibal/DKF:

+45 30263719

sth@komponistforeningen.dk